

Prof. dr hab. Kazimierz Raba

Poznań dnia 16.03.2022 r.

Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu.

Recenzja dla dr Marcina Plichty sporządzona zgodnie z wnioskiem z dnia 12 lipca 2021 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Tytuł osiągnięcia artystycznego: Kompozycje rzeźbiarskie, „Reminiscencja” i „Chochół”

DANE OSOBOWE:

Marcin Plichta, ur. 08.03.1974 r. W 1994 r. ukończył Państwowe Liceum Sztuk Pięknych w Gdyni - Orłowie. Następnie w latach 1995 - 2000 studiował na Wydziale Rzeźby ASP w Gdańsku w pracowni prof. Sławoja Ostrowskiego, następnie w pracowni prof. Stanisława Radwańskiego. W 2000 r. uzyskał dyplom z wyróżnieniem; tytuł pracy magisterskiej: „Instynkt życia”. Zawodowo związany z Akademią Sztuk Pięknych w Gdańsku. Po ukończeniu studiów, w roku 2001, podjął zatrudnienie na Wydziale Rzeźby na stanowisku asystenta w pracowni prof. Mariusza Kulpy, w latach 2002 - 2012 r. na stanowisku asystenta w pracowni prof. Stanisława Radwańskiego. Od 2012 r. do chwili obecnej prowadzi Pracownię Technik Rzeźbiarskich (drewno i kamień). Od 2017 r. zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Rzeźby i Intermediów. W 2010 r. uzyskał stopień doktora sztuk pięknych w macierzystej uczelni; tytuł rozprawy doktorskiej: „Puls życia”, promotor: prof. Mariusz Białecki - ASP Gdańsk, recenzenci w przewodzie doktorskim: prof. Jerzy Fober - Uniwersytet Śląski, Instytut Sztuki w Cieszynie, prof. Stanisław Radwański - ASP Gdańsk. Przez cały okres pracy aktywnie uczestniczy w wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych, plenerach oraz sympozjach, organizowanych w Polsce i za granicą.

POSIADANE DYPLOMY/ STOPNIE NAUKOWE/ ARTYSTYCZNE:

27.06.2000- data uzyskania dyplomu ukończenia Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku
27.06.2000- data uzyskania stopnia magistra Tytuł pracy magisterskiej: „Instynkt Życia”
Promotor dyplomu: prof. Stanisław Radwański Promotor aneksu: adiunkt Stanisław Gierada
Opiekun pokazu z rysunku: prof. Teresa Klaman
24.09.2010- data uzyskania stopnia doktora sztuki W dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej - sztuki piękne, na Wydziale Rzeźby, Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Tytuł rozprawy doktorskiej: „Puls życia” Promotor: dr hab. Mariusz Białecki
4 Recenzenci: prof. Jerzy Faber (Uniwersytet Śląski, Instytut Sztuki w Cieszynie), prof. Stanisław Radwański (ASP Gdańsk)

INFORMACJE O DOTYCHCZASOWYM ZATRUDNIENIU:

15.02 - 30.09.2001- asystent w Pracowni Podstaw Rzeźby dla studentów I, II roku Wydziału Rzeźby (kierownik pracowni prof. Mariusz Kulpa)
1.10.2002 - 30.09.2012 -asystent w Pracowni Rzeźby dla studentów III, IV i V roku Wydziału Rzeźby (kierownik pracowni prof. Stanisław Radwański)

Od 1.10.2012 - prowadzący Pracownię Technik Rzeźbiarskich (drewno, kamień) dla studentów I, II roku Wydziału Rzeźby

Dr Marcin Plichta dostarczył do oceny załączniki:

- I) Wymagane dokumenty do przewodu habilitacyjnego
- II) Autoreferat, działalność organizacyjna, dydaktyczna
- III) Dzieło habilitacyjne: „Reminiscencja”, „Chochoł”
- IV) Dokumentacja dorobku artystycznego
- V) Dokumentacja dorobku artystycznego: prace konserwatorskie, zaproszenia, plakaty, dyplomy, wycinki prasowe, katalogi
- VI) Dokumentacja dorobku organizacyjnego i dydaktycznego

Dzieła przedstawione do oceny w postępowaniu prezentowane i upublicznione były w:
 Kompozycja rzeźbiarska pt. „Reminiscencja”: 05.04 - 22.04.2016 - wystawa indywidualna „Reminiscencje”, Galeria ASP Gdańsk, ulica Chlebnicka 13/ 16 Gdańsk, wernisaż wystawy 05.04.2016, godzina 18.00. Kompozycja rzeźbiarska pt. „Chochoł”: 08.2016 - Międzynarodowe Sympozjum Rzeźbiarskie „Baltic Stone Symposium 2016” Saimaa University of Applied Sciences, Imatra, Finlandia.

Wymienione dzieła habilitacyjne dr Marcina Plichty stanowią reprezentatywny wybór doświadczeń, wiedzy i dojrzałej oceny własnego dorobku artystycznego. Kamień w twórczości naszego Kandydata stał się deklaratywną materią z potrzeby wykorzystania jego właściwości jako medium. Znalezione, zabrane, anektowane z nieprzypadkowych miejsc uznane w artystycznym geście stają się powodem do twórczych refleksji. Te z kolei są bodźcem jak oznajmia Autor do budowania Pomnika młodości”. Owe kamienie stają się przyczyną do osobliwej podróży w przeszłość w poszukiwaniu własnej twórczej metafory.

Odpowiedzi należy szukać w przedstawionym cyklu „Reminiscencje”. Zespół ułożonych kamieni polnych z wykutymi literami na pierwszy rzut oka są jakby elementami do gry w Scrabble. Można z nich utworzyć nowe wyrazy np. mini scena czy esencja itd. Jednocześnie każdy element - kamień może tworzyć osobny byt artystyczny o zupełnie innym kontekście. „Reminiscencje” jako wspomnienie i refleksja, często wynikająca z pamięci semantycznej to zupełnie inne opowiadanie.

Ułożone kompozycje bez patosu klasycznej rzeźby i jak nazywa je Autor z polnych kamieni jest świadomym uznaniem nowego porządku i bytu wskazanej materii. Podobnie w innych pracach rzeźbiarskich np. „Drogowskazy” - wiemy co znaczą. Nadawanie nazw i imion przynależy do naszego człowieczeństwa, nazywałbym to cywilizowaniem materii. Kto? Jak nie On? Świadomy artysta ma przywilej nadawania swoim dziełom nowych znaczeń dla materii. W akcie celebracji z kamienia polnego rodzi się nowa wartość. Nadawanie kamieniom nazw własnych jest z treści tym samym co nadawanie imion aktem urodzenia lub aktem rejestracji czegośkolwiek. Marcin Plichta zaznacza w treści, że Jego preistoczenia kamieni to stygmatyzacja modułów, która zmienia się w zależności od Kontekstu jak i upływającego czasu.

Kompozycja rzeźbiarska pt. „Chochoł” na pewno wpisuje się w kolejny przykład literackiej metafory i personifikacji życia. Monumentalna rzeźba w granicie jest w słowiańskiej mitologii uosobieniem cech obumierania i odradzania się przyrody. Klasyczna kompozycja dzieła z klasycznym podejściem do obróbki kamienia, wraz z niedokończonymi partiami,

provokacyjnie zaprasza widza do próby dokończenia lub odnowienia rzeźby jest zachętą do podjęcia refleksji nad sensem życia.

Nie inaczej należy ocenić kolejne dzieła dr Marcina Plichty. Cykl „Drogowskazów” zakomponowanych według klasycznych zasad na przestrzennym planie pionów, poziomów i niejako krzyża. Wszystkie utrzymane w klimacie dzieł o lapidarnym charakterze.

Wymodelowane detale wskazują jakby były pozbawione elementów im ważnych i właściwych, lub te z drewna w całości zbudowane ze znalezionych fragmentów konstrukcji budowlanych.

Kolejne prace rzeźbiarskie utrzymane w podobnym refleksyjnym klimacie i ujęte w cykle to „Wiechy” czy „Zrosty”. W ostateczności kształtują swój byt jako dzieło rzeźbiarza.

Pan dr Marcin Plichta jest rzeźbiarzem niezwykle twórczym. Jego katalogi wybranych i przedstawionych prac jest wręcz gigantyczny. Jako praktyk rzeźbiarz znam trud i wysiłek zarówno przy powstawaniu rzeźby w materiałach takich jak kamień i drewno, ale znam wysiłek logistyczny podczas organizacji wystaw lub tylko w przygotowanie dokumentacji. Nie widzę potrzeby opisywania w szczegółach kolejnych prac. Jest ich dużo, zarówno prac wykonanych kameralnie jak i prac o charakterze monumentalnym w plenerze. Autor z wielką swobodą i wysokimi umiejętnościami rzeźbiarskimi i technologicznymi radzi sobie z oporną materią kamienia, drewna i stali. Jego doświadczenia noszą cechy przygody podczas podróży w głąb materii i wyznaczają drogę do poznania.

Dr Marcin Plichta wyszczególnił w swoich osiągnięciach artystycznych trzy wystawy indywidualne jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora oraz cztery wystawy indywidualne po doktoracie. Brał udział w 26 wystawach przed i 25 wystawach po doktoracie. Wymienia również 16 ważnych realizacji rzeźbiarskich, w tym realizacje pomnikowe, tablice pamiątkowe, prace konserwatorskie i rekonstrukcyjne. Wszystkie wymienione realizacje są przedstawione fotograficznie w katalogu „Dokumentacja dorobku dydaktycznego i organizacyjnego Marcin Plichta”. Z dokumentacji fotograficznej jasno wynika, że mamy do czynienia z artystą wybitnie uzdolnionym. Potwierdzeniem jego wysokich kwalifikacji są liczne nagrody i stypendia przyznawane dla twórców w wyniku konkursów oraz nagrody Rektora za prace organizacyjne na rzecz upowszechniania Kultury i Sztuki.

Okazałym wkładem naszego Kandydata jest dorobek artystyczny wynikający z udziałów w sympozjach artystycznych w kraju i za granicą. Uczestnictwo w dziewięciu sympozjach oraz organizacja i udział w dwudziestu trzech plenerach studenckich to znaczący wkład w rozwój i popularyzację sztuki poprzez prezentację pracy przy dziełach jak i wkład w dydaktykę i oświatę plastyczną.

Ważnym elementem pozytywnej oceny naszego Kandydata jest przedstawiony „Autorski program pracowni technik rzeźbiarskich – Drewno i Kamień”. Prac semestralne są klasycznym przykładem kształcenia studentów poprzez zapoznanie ich z warsztatem, technologią i tajemnicami materii rzeźbiarskich. W bardzo szybko zmieniających się procesach kulturowych zachowanie podstawowych i klasycznych metod dydaktyki to nie tylko odwaga, ale i powinność Akademii.

Konkluzja

Dr Marcin Plichta przedstawił bardzo wartościowy i znaczący dorobek działalności artystycznej. Na wysokie uznanie zasługuje praca habilitacyjna - Kompozycje rzeźbiarskie, „Reminiscencja” i „Chochoł”. Powyższy wykaz prac zaświadcza o wybitnej wartości intelektualnej i materialnej w rozwój dyscypliny.

Starannie przygotowana dokumentacja wszystkich osiągnięć artystycznych, działalności organizacyjnej i dydaktycznej nie budzi moich wątpliwości i wskazuje na wysoką wartość społeczną i kulturową.

Osiągnięcia dr Marcina Plichty odpowiadają wymaganiom określonym w art.219 ust.1pkt.2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j.: Dz. U. Z 2021 r., poz. 478 ze zm.), tym samym popieram wniosek do Rady Naukowej o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Prof. dr hab. Kazimierz Raba